

David Bordwell (*1947)

David Bordwell spolu se svou ženou, teoretičkou Kristin Thompsonovou, v sedmdesátých a osmdesátých letech vytvořil alternativní směr k teoretickým pohledům na film, jež využívají psychoanalytické a psychologické nástroje. Klíčem k filmové analýze a k chápání filmových efektů se mu stala **kognitivní psychologie** i metody **strukturalismu**. Jeho rozborů širokého spektra filmů, zaměřené na sledování autorství (na filmy Ozua či Dreyera), na filmy jednotlivých národních kinematografií

David Bordwell

(například na hongkongskou kinematografii) i na rozvíjení konceptu klasické hollywoodské produkce jsou označovány jako **neoformalistické**. Základ neoformalismu je hodně blízký premisám a postupům ruského formalismu, jež primárně zkoumá způsoby utváření díla, sleduje odděleně příběh a formu. I zde jsou vyzdvihovány momenty odcizení a ozvláštnění jako základních funkcí umění. Zároveň se Bordwell zaměřuje na diváka a zkoumá jeho vnímání. Nevynechává ani tvůrce, ani příjemce, zkoumá dílo jako průnik jejich relace. Neoformalistický teoretik se vyhrazuje proti některým poststrukturalistickým přístupům například proti Lacanovské psychoanalýze, hermeneutice a jiným teoriím interpretace. Jako základ kritiky těchto konceptů staví argument, že teoretici těchto směrů používají filmy a umělecká díla k potvrzení svých vlastních, předem daných tezí, že samotného zkoumání pak v podstatě mizí dílo, není objasněno ani jak působí, ani čím vlastně je.

Bordwell je velice plodným autorem, který mapuje dějiny kinematografie v celé jejich škále, je kritickým čtenářem teorií filmu, ale zároveň se soustřeďuje i na jednotlivé konkrétní problematiky, jež pomáhají objasnit fungování filmové narace, popsat funkce stylu i systém formálního uspořádání filmových děl.

Literatura:

Bordwell, David; Staiger, Janet ; Thompson, Kristin: *The Classical Hollywood Cinema: Film Style and Mode of Production to 1960*. New York: Columbia University Press 1985.

Bordwell, David: *Narration in the Fiction Film*. The University of Wisconsin Press, 1985.

Bordwell, David: *Making Meaning: Inference and Rhetoric in the Interpretation of Cinema*. Cambridge: Harvard University Press 1989.

Bordwell, David: *On the History of Film Style*. Cambridge: Harvard University Press, 1997.

Bordwell, David; Thompson, Kristin: *Film History: An Introduction*. New York: McGraw-Hill 1994.

David Bordwell and Noël Carroll: *Post-Theory: Reconstructing Film Studies*. Madison: University of Wisconsin Press 1996.

Bordwell, David; Thompson, Kristin: *Film Art: An Introduction*, Seventh edition, New York: McGraw-Hill 2003.

Bordwell, David: *Figures Traced in Light*. London: University of California Press, 2005

<http://www.davidbordwell.net/>